

Határozatok Tára

JULIANE KOKOTT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2012. december 13.¹

C-358/11. sz. ügy

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

(A Korkein hallinto-oikeus [Finnország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„2008/98/EK irányelv — Veszélyes hulladékok — A hulladékjelleg megszűnése — 1907/2006/EK rendelet — A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) — Azon anyagok, amelyekre a REACH-rendelet XVII. melléklete szerint korlátozás érvényes — Réz, króm és arzén vegyülettel kezelt, régi telefonoszlopok felhasználása”

I – Bevezetés

1. Észak-Európa messzi vadonjában az út javítására leszerelt telefonoszlopokat használtak fel. Ebből vita adódott, mivel ezeket az oszlopokat eredetileg arzéntartalmú favédő szerrel kezelték. A jelen ügyben azt kell tisztázni, hogy az oszlopok ilyen felhasználása összeegyeztethető-e az átdolgozott hulladékirányelvvel² és a REACH-rendelettel³.
2. Ennek során egyrészt arról van szó, hogy azon oszlopok, amelyekből leszerelésüket követően valószínűleg hulladék lett, elvesztették-e esetleges hulladékjellegüket azáltal, hogy azokat út javítására használták fel. Az új hulladékirányelv első alkalommal tartalmaz olyan szabályozást, amely kifejezetten azt a kérdést érinti, hogy a hulladék milyen körülmények között nem tekintendő többé hulladéknak.
3. Másrészt figyelembe kell venni a REACH-rendeletet is, mivel az azt szabályozza, hogy hogyan kell kezelni az arzéntartalmú favédő szert és a kezelt fát.
4. Ezen eljárás jelentősége abban áll, hogy a vonatkozó rendelkezések, különösen a hulladékirányelvnek a REACH-rendelethez való viszonyával kapcsolatban, első alkalommal kerülnek értelmezésre. E rendelet ugyan nem alkalmazandó hulladéokra, tartalmaz azonban az arzéntartalmú favédő szerrel kezelt fával kapcsolatos néhány kifejezett uniós szabályt.

1 — Eredeti nyelv: német.

2 — A hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 312., 3. o.).

3 — A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet XVII. mellékletének az ólom tekintetében történő módosításáról szóló, 2012. szeptember 18-i 836/2012/EU bizottsági rendelettel (HL L 252., 4. o.) módosított, a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 396., 1. o.).

II – Jogi háttér

A – Hulladékjog

5. A hulladékirányelv 3. cikke különböző fogalommeghatározásokat tartalmaz:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

1. »hulladék«: olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles;
13. »újrahasználat«: olyan művelet, amelynek révén a nem hulladéknak számító termékeket vagy alkatrészeket újra felhasználják arra a célra, amelyre eredetileg szolgáltak;
14. [...]
15. »hasznosítás«: bármely művelet, amelynek fő eredménye az, hogy a hulladék hasznos célt szolgál annak révén, hogy olyan más anyagok helyébe lép, amelyeket egyébként valamely konkrét funkció betöltésére használtak volna, vagy amelynek eredményeként a hulladékot oly módon készítik elő, hogy az ezt a funkciót akár az üzemben, akár a szélesebb körű gazdaságban betölthesse. A II. melléklet tartalmazza a hasznosítási műveletek nem kimerítő listáját;
16. »újrahasználatra való előkészítés«: ellenőrzési, tisztítási és javítási hasznosítási műveletek, amelyek során a már hulladékká vált terméket vagy alkatrészt előkészítik annak érdekében, hogy bármilyen egyéb előkezelés nélkül újra felhasználják;

[...]”

6. A hulladékirányelv 6. cikke a hulladékstátusz megszűnésével kapcsolatban tartalmaz szabályokat:

„(1) Egy adott hulladék megszűnik a 3. cikk 1. pontja értelmében hulladék lenni, amennyiben hasznosítási műveleten, beleértve az újrafeldolgozást, esett át, és megfelel az alábbi feltételekkel összhangban kidolgozandó konkrét kritériumoknak:

- a) az anyagot vagy tárgyat általánosan használják, adott rendeltetéssel;
- b) az anyagnak vagy tárgynak van piaca, vagy van rá kereslet;
- c) az anyag vagy tárgy megfelel az adott rendeltetések műszaki követelményeinek és a termékekre vonatkozó hatályos jogszabályoknak és előírásoknak; és
- d) az anyag vagy tárgy felhasználása nem idéz elő általános káros környezeti vagy egészségügyi hatásokat.

A kritériumok szükség esetén a szennyező anyagok határértékeit is tartalmazzák, és figyelembe veszik az anyag vagy a tárgy lehetséges káros környezeti hatásait.

(2) Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló intézkedéseket – amelyek az (1) bekezdésben meghatározott kritériumok elfogadására, és azon hulladékfajta meghatározására vonatkoznak, amelyre az ilyen kritériumok alkalmazandók – a 39. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni. A hulladékstátusz megszűnése tekintetében konkrét kritériumok kidolgozását kell megfontolni, legalábbis az adalékanyagok, a papír, az üveg, a fém, a gumiabroncsok és a textilanyagok vonatkozásában.

(3) [...]

(4) Ha közösségi szinten nem határoztak meg kritériumokat az (1) és (2) bekezdésben foglalt eljárás szerint, a tagállamok eseti alapon határozhatnak arról, hogy egy konkrét hulladék megszűnt-e hulladéknak lenni az alkalmazandó esetjog figyelembevételével. [...]"

7. A hulladékirányelv (22) preambulumbekkezdésének második francia bekezdése a 6. cikk végrehajtására vonatkozóan tartalmaz részletes rendelkezéseket:

„hogyan bizonyos hulladékok mikor szűnnek meg hulladéknak lenni, a hulladékstátusz megszűnése tekintetében olyan kritériumok kidolgozása révén, amelyek magas fokú környezetvédelmet biztosítanak, valamint környezeti és gazdasági haszonnal járnak; többek között az építési és bontási hulladék, egyes hamu- és salakfajták, a fémhulladék, az adalékanyagok, a gumiabroncsok, a textilanyagok, a komposzt, a papírhulladék és az üveg olyan lehetséges hulladékkategóriák, amelyek vonatkozásában a hulladékstátusz megszűnése tekintetében előírásokat és kritériumokat kell meghatározni. A hulladékstátusz megszűnésének eléréséhez hasznosítási műveletként elegendő annak ellenőrzése, hogy a hulladék megfelel-e a hulladékstátusz megszűnésre vonatkozó kritériumoknak.”

8. A hulladékgazdálkodással kapcsolatos alapvető követelmények a hulladékirányelv 13. cikkéből következnek:

„A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a hulladékgazdálkodás az emberi egészség veszélyeztetése, a környezet károsítása nélkül történjen [...]"

B – A REACH-rendelet

9. A REACH-rendelet 2. cikkének (2) bekezdése a hulladékjoghhoz való viszonyt szabályozza:

„A [hulladékirányelvben] meghatározott hulladék nem minősül az e rendelet 3. cikke szerinti anyagnak, készítménynek vagy árucikknek.”

10. A REACH-rendelet 67. cikkének (1) bekezdése szerint bizonyos anyagok gyártása, forgalomba hozatala és felhasználása különös korlátozások alá tartozik:

„Nem gyártható, nem hozható forgalomba és nem használható fel – önmagában, keverékben, vagy árucikkben – olyan anyag, amellyel kapcsolatban a XVII. melléklet korlátozást ír elő, ha az nem felel meg az említett korlátozás feltételeinek. [...]"

11. A REACH-rendelet 67. cikkének (3) bekezdése lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy a korlátozásoktól átmenetileg eltérjenek:

„A tagállamok 2013. június 1-jéig a fenntarthatnak már meglévő, az anyagok gyártásával, forgalmazásával vagy felhasználásával kapcsolatos szigorúbb korlátozásokat a XVII. melléklettel kapcsolatosan, feltéve, hogy e korlátozásokat a Szerződés alapján bejelentik. A Bizottság 2009. június 1-jéig ezen korlátozások jegyzékét összeállítja és közzéteszi.”

12. A REACH-rendelet 68. cikkének (1) bekezdése a korlátozások bevezetését szabályozza:

„Amennyiben az anyag gyártása, felhasználása és forgalmazása olyan elfogadhatatlan kockázatot jelent az emberi egészségre és a környezetre, amelyet közösségi szinten kell kezelni, a XVII. mellékletet [...] úgy módosítják, hogy [...] új korlátozásokat fogadnak el magának az anyagnak, az anyagot tartalmazó készítményeknek, keverékeknek és árucikkeknek a gyártásával, felhasználásával és forgalmazásával kapcsolatban, vagy módosítják a XVII. melléklet erre vonatkozó korlátozásait. [...]”

13. A REACH-rendelet 128. cikke szabályozza a rendelet hatálya alá tartozó anyagoknak, keverékeknek és árucikkeknek a szabad mozgását, és a tagállamok korlátozások megállapítására vonatkozó hatáskörét:

„(1) A (2) bekezdésre is figyelemmel a tagállamok nem tilthatják, nem korlátozhatják, vagy nem akadályozhatják meg annak az e rendelet hatálya alá tartozó anyagnak az önmagában, keverékben vagy árucikkben való gyártását, behozatalát, forgalmazását vagy felhasználását, amely megfelel ennek a rendeletnek, valamint az e rendelet végrehajtása keretében elfogadott közösségi jogi aktusoknak.

(2) E rendelet egyetlen rendelkezése sem gátolhatja meg, hogy a tagállamok a munkavállalók, az emberi egészség és a környezet védelmét szolgáló olyan nemzeti szabályozásokat tartsanak meg vagy állapítsanak meg, amelyek a gyártás, a forgalomba hozatal vagy a felhasználás követelményeinek e rendelet által nem harmonizált eseteiben alkalmazandók.”

14. A jelen ügyben különösen érdekesek az arzénvegyületekre vonatkozóan a XVII. melléklet 19. részében megállapított korlátozások, amelyeket az egyes veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 76/769/EGK irányelvből⁴ vettek át:

„Arzénvegyületek

[...]

3. Nem használható fel faanyag tartósítására. Az így kezelt faanyag pedig nem hozható forgalomba.

4. A 3. ponttól eltérve:

a) [...]

b) Az a) alpont szerint CCA-oldattal [a CCA a réz, króm és arzén rövidítésének felel meg] kezelt faanyag szakmai vagy ipari célokra forgalomba hozható, ha a faanyag szerkezete garantálja mind az emberek, mind az állatok biztonságát, valamint a faanyag felhasználásának teljes időtartama alatt bőrrel nem érintkezhet [helyesen: valamint nem valószínű, hogy a faanyag a felhasználásának teljes időtartama alatt bőrrel érintkezik]:

– [...]

– hidakban és hídépítési munkáknál,

– építési faanyagként édesvízi és brackvízű területeken, például hullámtörő gátaknál és hidaknál,

– [...]

c) [...]

4 — 1976. július 27-i tanácsi irányelv (HL L 262., 201. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 3. kötet, 317. o.).

- d) Az a) alpontban említett, kezelt faanyag nem használható fel:
- [...]
 - semmilyen olyan felhasználási területen, ahol ismétlődően fennáll a bőrrel érintkezés kockázata,
 - [...]
5. [...]
6. C típusú CCA-vegyülettel kezelt olyan faanyag, amely 2007. szeptember 30. előtt használatban volt a Közösségben, vagy amelyet a 4. pont szerint hoztak forgalomba:
- a 4. b) pont, c) és d) alpontjában a felhasználásra előírt feltételek mellett használható vagy újrahasználható,
 - [...]
7. Közösségben 2007. szeptember 30. előtt használatban lévő, más típusú CCA-oldattal kezelt fa esetében a tagállamok engedélyezhetik ezek:
- felhasználását vagy újrahasználatát a 4. b) pont, c) és d) alpontjában a felhasználásra előírt feltételek mellett,
 - [...]”

III – A tényállás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

15. A Raittijärvi út körülbelül 35 km-en a Finnország északi részén fekvő Enontekiö község területén vezet keresztül. Első szakasza mintegy 4,4 km-en át a Natura-2000 hálózathoz nem tartozó területen vezet. Az út többi része a Natura-2000 hálózathoz tartozó, összesen 264 892 hektáron elterülő Käsivarren erämaa területén vezet keresztül.

16. A Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri-vastualue (lappföldi ipari, közlekedési és környezetvédelmi központi hivatal, közlekedési és infrastrukturális részleg; a továbbiakban: közúti hatóság) 2008-ban és 2009-ben a Raittijärvi úton helyreállítási munkálatokat végeztetett. E hatóság egyetértett azzal, hogy CCA-oldattal impregnált faanyagot használjanak az út aljzatába.

17. A finn központi környezetvédelmi hivatal megállapította, hogy a CCA-impregnálószer króm, réz és arzén hatóanyagot tartalmaz. 1985-ig főleg B típusú impregnálószerrel használtak. Ezt követően kezdték el a C típusú impregnálószer alkalmazását.

18. A kezelt fát 2007-ig telefonoszlopként használták. 2008-ban és 2009-ben az út mintegy 3,9 km-es szakaszán a fapalló aljzatába építették be azokat. A közúti hatóság – meggyőző – előadása szerint mocsaras területen található útszakaszokról van szó. Azonban az előzetes döntéshozatalra utaló határozat alapján a kezelt fát nem forrásoknál és patakoknál, vagy azok közvetlen közelében vagy talajvizet területen használták fel. A Központi Környezetvédelmi Hatóság abból indul ki, hogy a fapallók építése során – még ha lassan is – hatóanyag kerülhet a környezetbe.

19. 2008. október 17-i kérelmével egy környezetvédelmi szervezet, a Lapinluonnonsuojelupiiri ry (Lappföldi Kerületi Természetvédelmi Szövetség; a továbbiakban: Természetvédelmi Szövetség) azt kérte a Környezetvédelmi Hatóságtól, hogy tiltsa meg a közúti hatóságnak olyan fának a Raittijärvi út helyreállításához történő felhasználását, amelyet arzénvegyülettel vagy más mérgező anyaggal kezeltek.

20. A Környezetvédelmi Hatóság ugyan elutasította a kérelmet, azonban a Természetvédelmi Szövetség keresetére a Vaasan hallinto-oikeus, a vaasai közigazgatási bíróság, hatályon kívül helyezte a Környezetvédelmi Hatóság határozatát. Ezen elutasítással szemben a közúti hatóság a Korkein hallinto-oikeushoz, a finn legfelsőbb közigazgatási bírósághoz fordult. Ez utóbbi a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

1. A hulladék veszélyes hulladékká minősítéséből mint körülményből lehet-e közvetlenül arra következtetni, hogy az anyag vagy árucikk felhasználása a [...] hulladékirányelv 6. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti általános káros környezeti vagy egészségügyi hatásokat idéz elő? Amennyiben teljesülnek az [hulladékirányelv] 6. cikkének (1) bekezdése szerinti feltételek, akkor valamely veszélyes hulladék is elveszítheti a hulladék minőségét?
2. A „hulladék” fogalmának értelmezése során, különösen az anyagtól vagy árucikktől való megváltásra vonatkozó kötelezettség értékelése során jelentősége van-e annak a körülménynek, hogy a REACH-rendelet 67. cikkében hivatkozott XVII. melléklet értelmében meghatározott körülmények között megengedhető a vizsgálat tárgyát képező árucikk ismételt felhasználása? Ha igen, akkor milyen jelentőség tulajdonítható e körülménynek?
3. Olyan harmonizációt valósít-e meg a REACH-rendelet 67. cikke a gyártás, a forgalomba hozatal vagy a felhasználás REACH-rendelet 128. cikkének (2) bekezdése szerinti követelményei tekintetében, hogy a nemzeti környezetvédelmi előírások nem akadályozhatják meg a XVII. mellékletben felsorolt készítmények és árucikkek használatát abban az esetben, ha ezeket a korlátozásokat a Bizottság nem teszi közzé a REACH-rendelet 67. cikkének (3) bekezdése szerinti jegyzékében?
4. Úgy kell-e értelmezni a CCA-oldattal kezelt faanyagok felhasználási céljainak a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b) alpontja szerinti felsorolását, hogy abban taxatív felsorolásra került minden felhasználási cél?
5. Megfeleltethető-e a faanyagnak a pallóösvény aljzatban való, jelen ügyben szóban forgó felhasználása a fenti 4. kérdésben említett felsorolásban szereplő célok valamelyikének oly módon, hogy a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b) alpontja alapján ez a felhasználás a többi szükséges feltétel fennállása esetén megengedhető?
6. Milyen körülményeket kell figyelembe venni annak értékelése során, hogy fennáll-e a bőrrel való ismételt érintkezés REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának d) alpontja szerinti kockázata?
7. A 6. kérdésben hivatkozott rendelkezés szerinti „lehetséges” kifejezés azt jelenti-e, hogy elméletileg lehetségesnek kell lennie a bőrrel való ismételt érintkezésnek, vagy azt, hogy legalább bizonyos mértékig valószínűnek kell lennie?

21. Az írásbeli eljárásban a közúti hatóság, a Természetvédelmi Szövetség, az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és az Európai Unió nyújtott be észrevételeket. Szóbeli eljárásra nem került sor.

IV – Jogi értékelés

A – Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról és terjedelméről

22. Első pillantásra kétségünk támadhat a Korkein hallinto-oikeus kérdéseiben felsorolt szabályozások időbeli hatályát illetően. Az e bíróság által nyújtott információk szerint ugyanis a jogvita tárgyát képező munkálatok 2008-ban és 2009-ben zajlottak, a Természetvédelmi Szövetség kérelme pedig 2008. október 17-én kelt. Azonban az új hulladékirányelvet a 40. cikkének (1) bekezdése szerint csak 2010. december 12-éig kellett átültetni; ezt megelőzően az új irányelv 41. cikke szerint még a régi hulladékirányelv volt hatályban.⁵ Ezenkívül a REACH-rendelet 67. cikke és XVII. melléklete a rendelet 141. cikkének (4) bekezdése alapján csak 2009. június 1-jétől lépett hatályba.

23. Azonban a Bíróság kérésére a Korkein hallinto-oikeus közölte, hogy számára a határozatának az időpontjában fennálló jogi háttér az irányadó. Ezért az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az akkor érvényes jog, különösen a REACH-rendelet már említett változata alapján kell megválaszolni.⁶

24. Továbbá utalni kell arra, hogy a Korkein hallinto-oikeus még nem állapította meg azt, hogy a vitatott telefonoszlopok esetében hulladékról van-e szó, azonban a Bíróságnak nem tett fel ezzel kapcsolatos kérdést.

25. Azonban az első és második kérdés megválaszolása feltételezi, hogy az oszlopokat elsősorban hulladéknak kell tekinteni, mivel különben a hulladékirányelv nem lenne alkalmazandó. Ezzel szemben a REACH-rendeletre vonatkozó fennmaradó kérdések azt feltételezik, hogy az oszlopok esetében nem hulladékról van szó. E rendelet 2. cikkének (2) bekezdése szerint ugyanis az nem alkalmazandó a hulladékokra. Következésképpen az első kettő kérdés megválaszolásánál azt kell feltételezni, hogy az oszlopoknál elsősorban hulladékról van szó, míg a többi kérdés megválaszolásánál azt, hogy az oszlopok nem vagy már nem minősülnek hulladéknak.

B – A negyedik, ötödik, hatodik és hetedik kérdésről – felhasználási feltételek

26. Mindenekelőtt azt szeretném megvizsgálni, hogy milyen feltételek mellett engedélyezett a CCA-oldattal kezelt fának a REACH-rendelet 67. cikke (1) bekezdésének első mondata és XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b) alpontja alapján a fapallók építéséhez történő felhasználása, amint ezzel a negyedik, ötödik, hatodik és hetedik kérdés is foglalkozik.

27. A REACH-rendelet 67. cikke (1) bekezdésének első mondata és XVII. melléklete 19. részének 3. pontja alapján az arzénvegyületek nem használhatók fel faanyag tartósítására. Továbbá az így kezelt faanyag nem hozható forgalomba.

28. E tilalom alól azonban különböző kivételek vannak. A jelen ügyben alkalmazható lehetne a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 6. és 7. pontjának első francia bekezdése. A 6. pont szerint a C típusú CCA-vegyülettel kezelt olyan faanyag, amely 2007. szeptember 30. előtt használatban volt a Közösségben, a 4. pont b), c) és d) alpontjában a felhasználásra előírt feltételek mellett használható vagy újrahasználható. A 7. pont alapján a tagállamok a más típusú CCA-oldattal kezelt fa felhasználását ugyanilyen feltételek mellett engedélyezhetik. A Finnország által megadott információk⁷ szerint fennáll ilyen engedély a B típusú CCA-oldatok esetében.

5 — A hulladékokról szóló, 2006. április 5-i 2006/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 114., 9. o.).

6 — Lásd a 3. lábjegyzetet.

7 — A beadvány 15. lábjegyzete.

29. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapján a faanyagot 2007-ig telefonoszlopként használták, és bár jelenleg nem ugyanilyen formában használják újra, azt ismét felhasználják. E felhasználás következképpen engedélyezett, illetve engedélyezhető, ha a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b), c) és d) alpontjában előírt feltételek teljesülnek.

30. A kérdést előterjesztő bíróság ezért a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontja b) és d) alpontjának az értelmezését kéri.

31. A XVII. melléklet 19. része 4. pontjának b) alpontja alapján a kezelt faanyag szakmai vagy ipari célokra, többek között hidakban és hídépítési munkáknál (második francia bekezdés), édesvízi területeken (harmadik francia bekezdés) és földtámasztó szerkezetekben (nyolcadik francia bekezdés) forgalomba hozható, ha a faanyag szerkezete garantálja mind az emberek, mind az állatok biztonságát, valamint nem valószínű, hogy a faanyag a felhasználásának teljes időtartama alatt bőrrel érintkezik.

32. A bőrrel való érintkezés kérdésével ismét foglalkozik a XVII. melléklet 19. része 4. pontja d) alpontjának második francia bekezdése, amely szerint a kezelt faanyag nem használható fel olyan területen, ahol ismétlődően fennáll a bőrrel való érintkezés kockázata.

1. A negyedik kérdésről: a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontja b) alpontjának a kimerítő jellege

33. Mivel a fapallók aljzataként való felhasználást kifejezetten nem említik, a negyedik kérdéssel azt kell tisztázni, hogy a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b) alpontja kimerítő jelleggel sorolja-e fel a lehetséges felhasználási módokat.

34. Amint a REACH-rendelet 68. cikkében szerepel, az arzénvegyületek favédő szerként történő felhasználásának általános tilalma a jogalkotó azon megítélésén alapul, hogy e vegyületek elfogadhatatlan kockázatot jelentenek az emberi egészségre. Ezért nem lehet az e tilalom alóli kivételeket kiterjesztően értelmezni. Ennek megfelelően az eljárás valamennyi érintett fele helyesen adja elő, hogy az e rendelkezésben felsorolt felhasználásokat nem példaként említik, hanem azok egy kimerítő listát képeznek.

35. Következésképpen a CCA-oldattal kezelt faanyagként való felhasználási módok REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b) alpontjában található felsorolását úgy kell értelmezni, hogy abban valamennyi engedélyezett felhasználási mód kimerítően szerepel.

2. Az ötödik kérdésről: a fapalló mint engedélyezett felhasználás

36. Következésképpen felvetődik az ötödik kérdés, vagyis az, hogy a kezelt faanyag fapalló aljzataként történő felhasználása a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b) alpontjában engedélyezett felhasználási mód-e. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem e tekintetben különösen a hidakhoz történő engedélyezett felhasználásra utal.

37. A REACH-rendelet XVII. melléklete szerinti korlátozások értelmezése tekintetében felmerülő kétség esetén szokásos esetben a 69–73. cikk szerint eljárás korlátozásainak keletkezéstörténete szolgálhat hasznos kiindulópontként. Ezen eljárásban az ilyen korlátozás tudományos alapjait dolgozzák ki.⁸

8 — Példaképp lásd a 3. lábjegyzetben hivatkozott 836/2012/EU rendeletet.

38. Az arzénvegyületek felhasználásának a REACH-rendelet XVII. mellékletének 19. része szerinti korlátozásai azonban nem ezen eljáráson alapulnak, hanem azokat az e rendelet eredeti elfogadása során a 76/769 irányelvből⁹ vették át. Ebbe az irányelvbe a jelenleg a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b) alpontjában szereplő szabályozásokat a 2003/2/EK irányelv¹⁰ vezette be. Ez utóbbi irányelvből és a Toxicitási, Ökotoxicitási és Környezetvédelmi Tudományos Bizottság¹¹ abban szereplő állásfoglalásaiból azonban nem tűnik ki, hogy különösen a hidaknál mitől függ a kezelt faanyag felhasználásának engedélyezése.

39. Struktúráját és rendeltetését illetően a fapalló sok azonosságot mutat egy hídépítménnyel. Amint az iratokban található képek is mutatják, e fapallók gyakran olyan különösen mocsaras területek felett hidalnak át, ahol még talajvíz is áll. Azonban azt sem lehet kizárni, hogy a fapallók más helyeken egyértelmű áthidaló funkció nélkül inkább egy épített út jellemzőit veszik át.

40. Döntő jelentőségűnek kell azonban lennie annak, hogy a faanyag fapallóként történő felhasználása a környezeti kockázatokra és a kezelt faanyag felhasználásának a szükségességére tekintettel összehasonlítható egy tipikus híd céljára történő felhasználással. Mindkét esetben a faanyagot nedves környezetben használják fel, így egyrészt különösen szükség van a fa védelmére, másrészt azonban fennáll az a kockázat, hogy a CCA-oldat bekerül az adott vízbe.

41. Következésképpen a CCA-oldattal kezelt faanyag fapalló aljzataként történő, jelen ügyben szóban forgó felhasználása tekinthető a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontja b) alpontjának második francia bekezdése értelmében vett „hidak” esetében történő felhasználásnak.

3. A hatodik és hetedik kérdésről: bőrrel való érintkezés

42. A hatodik és hetedik kérdés a kezelt faanyagnak az olyan területen történő felhasználása tilalmának az értelmezésére irányul, ahol a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontja d) alpontjának második francia bekezdése értelmében *ismétlődően* fennáll a bőrrel való érintkezés kockázata.

43. Lényegében arról van szó, hogy hogyan kell a kockázat fogalmát értelmezni.

44. A szövegből egyértelműen kitűnik: a kezelt faanyag bőrrel való ismétlődő érintkezésének a kockázata elfogadhatatlan.

45. Ha azonban ezalatt valamennyi kockázatot értenek, az engedélyezett felhasználási módok gyakorlatilag lehetetlenek lennének. Teljesen ugyanis soha nem lehet ilyen kockázatot kizárni.

46. A fent említett 2003/2 irányelv (3) preambulumbekkezdése különösen a CCA-val kezelt fából készült játszótéri játékok által a gyermekek egészségére gyakorolt kockázatokat említi. Ebből arra lehet következtetni, hogy a bőrrel történő ismétlődő érintkezés kockázatának hasonló szintet kell elérnie. Ezen irányelv (8) preambulumbekkezdése azonban az elővigyázatosság elvére hivatkozik, így feltételezni kell, hogy a jogalkotó mégiscsak egy szélesebb védelmet kívánt nyújtani.

9 — Hivatkozás a 14. lábjegyzetben.

10 — Az arzén forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásairól (a 76/769/EGK tanácsi irányelvnek a műszaki fejlődéshez történő tizedik hozzáigazítása) szóló, 2003. január 6-i 2003/2/EK bizottsági irányelv (HL L 4., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 31. kötet, 58. o.).

11 — Itt a következőkről van szó: „Opinion on the report by WS Atkins International Ltd (vol. B) »Assessment of the risks to health and to the environment of arsenic in wood preservatives and of the effects of further restrictions on its marketing and use« expressed at the 5th CSTEE plenary meeting, Brussels, 15 September 1998” (http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/opinions/sctee/sct_out18_en.htm) és a „Position Paper on: Ambient Air Pollution by Arsenic Compounds – Final Version, October 2000. Opinion expressed at the 24th CSTEE plenary meeting, Brussels, 12 June 2001” (http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/opinions/sctee/sct_out106_en.htm).

47. Emellett szól a kezelt faanyag felhasználásának a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b) alpontja szerinti feltételével történő összehasonlítás. Eszerint *nem valószínű*, hogy a faanyag a felhasználásának teljes időtartama alatt bőrrel érintkezik. Ez az az irányadó mérték, amelyet a közúti hatóság, valamint Finnország is alkalmazni kíván.

48. A bőrrel való egyszeri érintkezésből adódó kár kockázata azonban nyilvánvalóan csekélyebb, mint az ismétlődő érintkezés esetén. Tehát a bőrrel való ismétlődő érintkezés fennmaradó elfogadandó kockázatának *csekélyebbnek* kell lennie, mint csak a valószínűtlen érintkezésnek.

49. Ezen még elfogadható, nagyon csekély fennmaradó kockázat mértékéhez segítségül szolgálhat a REACH-rendelet más megfogalmazása, vagyis a rendes vagy ésszerűen előre látható használati feltételek mellett elhanyagolható valószínűség,¹² ami végeredményben megfelel a Bizottság feltételezésének.

50. Az elfogadható fennmaradó kockázatot ugyanis két tényező jellemzi. Először is csak egy elhanyagolható valószínűségnek szabad fennállnia arra nézve, hogy a kockázat felmerül. A valószínűség ilyen csekély mértéke általában elfogadható. Másodszor ehhez járulnak még azok a körülmények, amelyek között e valószínűség elfogadható, vagyis a rendes vagy ésszerűen előre látható használati feltételek. Nem zárható ugyan ki, hogy más feltételek mellett, amelyeket nem kell rendes körülmények között vagy ésszerűen előre látni, nagyobb a valószínűség, azonban e kockázat hipotetikus lenne, és rendszeres elővigyázatossági intézkedéseket tehetne indokoltá.¹³

51. Következésképpen a hatodik és hetedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a C típusú CCA-oldattal kezelt faanyagnak a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontja d) alpontjának második francia bekezdése szerinti felhasználása akkor tilos, ha a bőrrel való ismétlődő érintkezés valószínűsége rendes vagy ésszerűen előre látható használati feltételek mellett nem elhanyagolható.

52. Az alapügyben meg kell vizsgálni, hogyan használják a fapallókat, és hogy e használat során a bőrrel való ismételt érintkezés valószínűsége elhanyagolható-e. Adott esetben szükséges lehet, hogy a használatban bekövetkezett esetleges változásokat megvizsgálják abból a szempontból, hogy azok a valószínűséget kielégítően csökkentik-e. Amennyiben ennek elérése nem lehetséges, a REACH-rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontja d) alpontjának második francia bekezdésével ellentétes a kezelt faanyag fapallókban történő felhasználása.

53. A gyakorlatban különösen érdekes lehet, hogy a fapallót egyáltalán gyalogosok használják-e, vagy közvetlenül a pallón vannak-e olyan helyek, amelyeket az úton engedélyezett járművekkel – valószínűleg kisebb terepjárókkal – utazók pihenőhelyként használnak. Biztonsági célból elképzelhetők bizonyos körülmények között figyelmeztető jelzések, vagy az, hogy a telefonoszlopok úttest alól kiálló részeit levágják, vagy letakarják, hogy megakadályozzák, hogy azokra felülről rálépjenek.

C – A harmadik kérdésről – szigorúbb nemzeti védelmi rendelkezések

54. A harmadik kérdés azt kívánja tisztázni, hogy a REACH-rendelet 67. cikke és XVII. mellékletének 19. része szerinti, most vizsgált követelmények mellett a nemzeti szabályozások számára marad-e mozgástér. E kérdés megválaszolása érdekében tehát azt is feltételezni kell, hogy a kezelt telefonoszlopok nem minősülnek hulladéknak, és így a REACH-rendelet alkalmazandó.

12 — A REACH-rendelet XI. melléklete 3.3. pontja c) alpontjának ii. pontja.

13 — Lásd a C-236/01. sz., Monsanto Agricoltura Italia és társai ügyben 2003. szeptember 9-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-8105. o.) 106. pontját; a C-95/01. sz., Greenham és Abel ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-1333. o.) 43. pontját; a C-41/02. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2004. december 2-án hozott ítélet (EBHT 2004., I-11375. o.) 52. pontját és a C-333/08. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2010. január 28-án hozott ítélet (EBHT 2010., I-757. o.) 91. pontját. Lásd továbbá az EFTA-Bíróság E-3/00. sz., EFTA Felügyelő Hatóság kontra Norvégia ügyben 2001. április 5-én hozott ítéletének (EFTA Court Reports 2000–2001., 73. o.) 36–38. pontját.

55. A REACH-rendelet céljai e rendelet 1. cikke alapján „az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének [...], valamint az anyagok belső piaci szabad forgalmának biztosítása, a versenyképesség és az innováció erősítésével egyidejűleg.¹⁴ A belső piacon belüli szabad mozgást különösen azáltal biztosítják, hogy a tagállamok a REACH-rendelet 128. cikkének (1) bekezdése alapján nem tilthatják, nem korlátozhatják vagy nem akadályozhatják meg annak az e rendelet hatálya alá tartozó anyagnak az önmagában vagy árucikkben való felhasználását, amely megfelel ennek a rendeletnek, valamint az e rendelet végrehajtása keretében elfogadott uniós jogi aktusoknak.

56. A REACH-rendelet 128. cikkének (2) bekezdése alapján e rendelet nem gátolhatja meg, hogy a tagállamok a munkavállalók, az emberi egészség és a környezet védelmét szolgáló olyan nemzeti szabályozásokat tartsanak fenn, vagy állapítsanak meg, amelyek a felhasználás követelményeinek e rendelet által nem harmonizált eseteiben alkalmazandók.

57. Tehát az a kérdés, hogy a kezelt faanyag fapallók építéséhez történő felhasználását a REACH-rendelet 67. cikke és XVII. mellékletének 19. része harmonizálta-e.

58. A REACH-rendelet 67. cikke (1) bekezdésének első mondata szerint nem használható fel önmagában vagy árucikkben olyan anyag, amellyel kapcsolatban a XVII. melléklet korlátozást ír elő, és (csak) akkor használható fel, ha megfelel az említett korlátozás feltételeinek.

59. Az előírt korlátozások szövege kimerítő jellegű. Kimondják, hogy az arzénvegyületekkel kezelt faanyag felhasználható, ha a felhasználásának az alapvető tilalma alól felsorolt kivételek feltételei teljesülnek. Ez érvényes a kezelt faanyag használatára is. E rendelkezések tehát nem hagynak teret a REACH-rendelet 128. cikkének (2) bekezdése értelmében vett, nemzeti jog szerinti további követelményeknek.

60. E következtetés megfelel a 76/769 irányelv Bíróság általi értelmezésének, amely irányelvből az arzénvegyületek felhasználásának korlátozásait átvették. Valamely tagállam már ezen irányelv alapján sem szabhatott az ebben előírt feltételektől eltérő feltételeket egy olyan termék felhasználásával kapcsolatban, amelynek hatóanyaga – a jelen esetben az arzén – az említett irányelv I. mellékletében szerepelt.¹⁵

61. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett e kérdés megfogalmazása alapján a kérdést előterjesztő bíróság abból indult ki, hogy a REACH-rendelet 128. cikkének (2) bekezdése értelmében vett harmonizáció esetében a nemzeti rendelkezések csak a 67. cikk (3) bekezdése alapján alkalmazhatók. E rendelkezés ugyan lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy átmenetileg 2013. június 1-jéig fenntartsanak már meglévő szigorúbb korlátozásokat, azonban azokat be kell jelenteniük a Bizottságnak. A Finnország által megadott információk szerint azonban e tagállam nem jelentett be semmiféle ilyen szabályozást.¹⁶

14 — A C-558/07. sz., S. P. C. M. és társai ügyben 2009. július 7-én hozott ítélet (EBHT 2009., I-5783. o.) 35. és 44. pontja.

15 — A C-281/03. és C-282/03. sz., Cindu Chemical és társai egyesített ügyekben 2005. szeptember 15-én hozott ítélet (EBHT 2005., I-8069. o.) 49. pontja.

16 — A finn észrevételek 14. lábjegyzete.

62. Ilyen szigorúbb rendelkezések lennének jellegüket tekintve a 98/34 irányelv¹⁷ értelmében vett műszaki előírások, amelyek korlátozhatják az áruk szabad mozgását. A környezetvédelem EUMSZ 193. cikk¹⁸ szerinti szigorúbb rendelkezéseinek esetétől eltérően a Bizottságnak való bejelentés következképpen a rendelkezések alkalmazásának a REACH-rendelet 67. cikkének (3) bekezdése értelmében vett feltétele.¹⁹

63. Ezenkívül a Bizottság helyesen utal a REACH-rendelet 129. cikkének védzáradékára, amely a tagállamoknak lehetővé teszi, hogy bizonyos feltételek mellett sürgős intézkedéseket fogadjanak el, valamint az EUMSZ 114. cikk (5) bekezdésére, amely szerint a tagállamok új tudományos ismeretek esetén kérelmezhetik szigorúbb intézkedések bevezetését. A jelen ügyben egyik lehetőséggel sem éltek.

64. A harmadik kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a REACH-rendelet 67. cikke és XVII. melléklete az e mellékletben felsorolt keverékek és anyagok gyártására, behozatalára vagy felhasználására vonatkozó követelményeket a rendelet 128. cikkének (2) bekezdése értelmében véve harmonizálja, így azok felhasználásának szigorúbb nemzeti követelményei csak a rendeletnek, például a 129. cikknek, valamint az EUMSZ 114. cikk (5) bekezdésének megfelelően lehetségesek.

D – Az első két kérdésről

65. Az első két kérdés megválaszolása érdekében feltételezni kell, hogy a leszerelt telefonoszlopok mindenekelőtt veszélyes hulladékká váltak. A Korkein hallinto-oikeus az első kérdéssel azt kívánja megtudni, hogy az oszlopok elveszíthették-e hulladékjellegüket, ha adottak voltak az új hulladékirányelv 6. cikke (1) bekezdésének feltételei, és különösen azt, hogy ez akkor is érvényes-e, ha az oszlopokat a favédő szerrel történő kezelésük miatt veszélyes hulladéknak kell tekinteni. A második kérdés a REACH-rendelet kezelt faanyag felhasználására vonatkozó szabályozásának ebben az összefüggésben fennálló jelentőségére vonatkozik.

66. Amint a következőkben bemutatom, a kezelt faanyag hulladékjellegének az esetleges elvesztését a jelen ügyben nem a hulladékirányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján (lásd az 1. pontot), hanem csak a 6. cikk (4) bekezdésének első mondata (lásd a 2. pontot) alapján kell megítélni. Azonban ahhoz, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre hasznos választ lehessen adni,²⁰ mindkét kérdést a legutóbb említett rendelkezés, vagyis a Bíróság ítélezési gyakorlata fényében fogom vizsgálni (lásd a 3. pontot).

1. A hulladékirányelv 6. cikkének (1) bekezdéséről

67. A hulladékirányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerint egy *adott* hulladék megszűnik hulladék lenni, amennyiben hasznosítási műveleten esett át, és megfelel az egyenként felsorolt négy feltétellel összhangban *kidolgozandó* konkrét kritériumoknak. E szabályozás tehát nem közvetlenül határozza meg azt, hogy valamely hulladékot milyen feltételek mellett nem lehet többé hulladéknak tekinteni, hanem megállapítja azon keretfeltételeket, amelyekben belül bizonyos hulladék esetében e kérdést szabályozni lehet.²¹

17 — A műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 204., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 2. kötet, 20. o.).

18 — A C-2/10. sz., Azienda Agro-Zootecnica Franchini és Eolica di Altamura ügyben 2011. július 21-én hozott ítélet (EBHT 2011., I-6561. o.) 53. pontja.

19 — A 98/34 irányelvvel kapcsolatban lásd a C-194/94. sz. CIA Security International ügyben 1996. április 30-án hozott ítélet (EBHT 1996., I-2201. o.) 45–54. pontját, a C-303/04. sz. Lidl Italia ügyben 2005. szeptember 8-án hozott ítélet (EBHT 2005., I-7865. o.) 23. pontját és a C-433/05. sz. Sandström-ügyben 2010. április 15-én hozott ítélet (EBHT 2010., I-2885. o.) 43. pontját.

20 — Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek a hasznos válasza tekintettel történő értelmezésének a szükségességével kapcsolatban lásd többek között a 244/78. sz. Union Laitière Normande ügyben 1979. július 12-én hozott ítélet (EBHT 1979., 2663. o.) 5. pontját, a C-241/89. sz. SARPP-ügyben 1990. december 12-én hozott ítélet (EBHT 1990., I-4695. o.) 8. pontját és a C-275/06. sz. Promusicae-ügyben 2008. január 29-én hozott ítélet (EBHT 2008., I-271. o.) 42. pontját.

21 — Petersen, Entwicklungen des Kreislaufwirtschaftsrechts, Die neue Abfallrahmenrichtlinie – Auswirkungen auf das Kreislaufwirtschafts- und Abfallgesetz, *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht* 2009., 1063. o., 1066. o., egy „Konkretisierungsvorbehalt”-ra (meghatározási kikötés) utal.

68. A hulladékjelleg megszűnésére vonatkozó konkrét szabályozások szükségességét megerősíti a hulladékirányelv (22) preambulumbekzdésének második francia bekezdése. E rendelkezés többek között megnevez olyan lehetséges hulladékkategóriákat, amelyek esetében ilyen szabályozásokat meg lehet hozni.

69. Következésképpen a hulladékirányelv 6. cikkének (1) bekezdése konkrét végrehajtási rendelkezések nélkül nem szolgál alapul annak megállapításához, hogy bizonyos hulladékok már nem tekinthetők hulladéknak.

70. A hulladékirányelv 6. cikkének (2) bekezdése alapján e végrehajtási szabályozásokat az Unióban ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban fogadják el. Jelenleg a fémtörmelék bizonyos típusaira vonatkozóan létezik szabályozás,²² és vannak tanulmányok további szabályozásokra vonatkozóan.²³ A faanyagra, beleértve a vegyileg kezelt faanyagot, azonban nincs kidolgozás alatt lévő szabályozás, különösen mivel az újbóli felhasználásra történő hasznosításból származó haszon az energiatermelés céljából történő elégetéshez képest korlátozottabbnak tűnik.²⁴

71. Ezért a hulladékirányelv 6. cikkének (1) bekezdése az alapügyben nem alkalmazandó.

2. A hulladékirányelv 6. cikke (4) bekezdésének első mondatáról

72. A hulladékirányelv 6. cikke (4) bekezdésének első mondata előírja, hogy a tagállamok egyedi esetben határozhatnak arról, hogy egy bizonyos hulladékot az alkalmazandó ítélkezési gyakorlat figyelembevételével már nem lehet hulladéknak tekinteni.

73. A hulladékirányelv 6. cikke (4) bekezdésének első mondata szerinti határozat tartalmi feltételeivel kapcsolatban a Bizottság azon a véleményen van, hogy a tagállamoknak ennek során tiszteletben kell tartaniuk a 6. cikk (1) bekezdésének kritériumait. Ez ésszerűnek tűnik ugyan, azonban a (4) bekezdés szövege alapján elegendő, ha a tagállamok figyelembe veszik az alkalmazandó ítélkezési gyakorlatot.

74. Nem világos, hogy ezen utalás az új hulladékirányelvben miért az ítélkezési gyakorlatra történik, és miért nincs utalás a 6. cikk (1) bekezdésére. A bizottsági javaslat még nem írt elő e területen a tagállamok számára kifejezett hatásköröket.²⁵ Ezeket a Tanács vezette be, és azokat eleinte a jelen *jogi alapon* kellett gyakorolni.²⁶ Ezen utalásba be lehetett volna vonni a hulladékirányelv 6. cikke (1) bekezdésének előírásait. Később a jogi alapra történő utalást az ítélkezési gyakorlatra vonatkozó utalás váltotta fel.²⁷ Erre azon aggodalmak adhattak okot, hogy a hulladék fogalmára vonatkozó ítélkezési gyakorlatot megkérdőjelezhette a hulladékjelleg megszűnésére vonatkozó szabályozás.²⁸ Azonban már nincs semmiféle utalás arra, hogy az (1) bekezdés kritériumai alkalmazandók lennének.

75. Tehát meg kell állapítani, hogy a tagállamoknak az új hulladékirányelv 6. cikke (4) bekezdésének első mondata alapján figyelembe kell venniük a hulladékjelleg megszűnésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatot. Ennek során a Bíróság határozathozatali gyakorlatának kell irányadónak lennie, különben nem lenne elvárható a hulladékjog egységes alkalmazása.

22 — Az egyes fémtörmelék típusoknak a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti hulladék jellegének megszűnését meghatározó kritériumok megállapításáról szóló, 2011. március 31-i 1/2011/EK tanácsi rendelet (HL L 94., 2. o.).

23 — Az áttekintést lásd a következő oldalon: <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/waste/index.html>.

24 — Villanueva, A. és társai., „Study on the selection of waste streams for end-of-waste assessment“, Luxemburg 2010. (<http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC58206.pdf>, 62. és azt követő oldalak, valamint 118. és azt követő oldalak).

25 — Lásd a 2005. december 21-i COM(2005) 667 végleges javaslat 20. oldalán található 11. cikket.

26 — Lásd a 2007. február 28-i 6891/07. tanácsi dokumentum 11. oldalát és a 2007. március 13-i 7328/07. tanácsi dokumentum 12. oldalát.

27 — A 2007. április 17-i 8465/07. tanácsi dokumentum 13. oldala.

28 — Lásd Dánia állásfoglalását, a 2007. március 15-i 7347/07. tanácsi dokumentum 13. oldala.

3. A hulladékjelleg megszűnésére vonatkozó ítélkezési gyakorlat

76. A Bíróság abból indul ki, hogy a hulladékjelleg mindaddig fennáll, amíg attól az érintett anyag birtokosa a hulladékirányelv 3. cikke 1. pontjának fogalommeghatározása alapján megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles.²⁹ A hulladék e fogalmát a hulladékirányelv azon célkitűzése fényében, amely ezen irányelv (6) preambulumbekkezdése szerint a hulladékkeletkezés és -gazdálkodás emberi egészségre és környezetre gyakorolt negatív hatásainak a minimalizálása, valamint az EUMSZ 191. cikk (2) bekezdésének fényében kell értelmezni, amely szerint a Közösség környezetpolitikájának célja a magas szintű védelem, és ez a politika különösen az elővigyázatosság és a megelőzés elvén alapul. Következésképpen a hulladék fogalmát kiterjesztően kell értelmezni.³⁰

77. A vonatkozó határozatok a hulladék hasznosítását érintik. Ennek során az a tény, hogy egy anyag valamely teljes mértékű hasznosítási eljárás eredménye, főszabály szerint csak egyike azon körülményeknek, amelyeket figyelembe kell venni annak megállapítása során, hogy hulladékról van-e szó. Azonban nem teszi lehetővé minden további nélkül végleges következtetés levonását.³¹

78. A hulladékként való, valószínűleg továbbra is fennálló besorolástól függetlenül a *teljes mértékű* hasznosítási eljárásen kívül ebben az összefüggésben magas követelményeket állítanak. Valamely anyag ilyen eljárás alá esik, ha ezen keresztül a nyersanyaghoz hasonló tulajdonságokat és jellemzőket szerez, és a környezetre vonatkozó hasonló elővigyázatossági intézkedések között alkalmazható.³²

79. A Bíróság csak a hasznosítás bizonyos formái esetében ismerte el, hogy a keletkező anyag szükségszerűen elvesztette a hulladék jellegét. Ez érvényes a csomagolási hulladék hasznosítására³³ és a vashulladék olyan vas- és acélipari terméké történő feldolgozására, amelyeket alig lehet megkülönböztetni az elsődleges nyersanyagból előállított vas- és acélipari termékektől.³⁴ A hulladék tüzelőanyagként felhasznált, tisztított gázként történő hasznosítása hasonló minőséget ér el.³⁵

80. A jelen ügyben hasznosításként két eljárás jön számításba. Először is a leszerelt telefonoszlopok építési anyagként történő felülvizsgálata és átvétele, és másodszor azoknak a fapallók aljzatába történő tényleges felhasználása.

a) A faoszlopok vizsgálatáról

81. Az *első* lépésnél, a faoszlopok vizsgálatánál, hiányzik a kezelt telefonoszlopok kielégítően alapos feldolgozása.

29 — A C-418/97. sz., ARCO Chemie Nederland és társai ügyben 2000. június 15-én hozott ítélet (EBHT 2000., I-4475. o.) 94. pontja és a C-9/00. sz., Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben 2002. április 18-án hozott ítélet (EBHT 2002., I-3533. o.) 46. pontja.

30 — A 29. lábjegyzetben hivatkozott ARCO Chemie Nederland és társai ügyben hozott ítélet 36–40. pontja, a 29. lábjegyzetben hivatkozott Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben hozott ítélet 23. pontja és a C-188/07. sz. Commune de Mesquer ügyben 2008. június 24-én hozott ítélet (EBHT 2008., I-4501. o.) 38. és azt követő pontjai.

31 — A 29. lábjegyzetben hivatkozott ARCO Chemie Nederland és társai ügyben hozott ítélet 95. pontja.

32 — A 29. lábjegyzetben hivatkozott ARCO Chemie Nederland és társai ügyben hozott ítélet 94. és 96. pontja, a 29. lábjegyzetben hivatkozott Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben hozott ítélet 46. pontja és a C-283/07. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2008. december 22-én hozott ítélet (az EBHT-ban nem tették közzé, összefoglaló közzétéve: EBHT 2008. I-198. o.*) 61. pontja.

33 — A C-444/00. sz. Mayer Parry Recycling ügyben 2003. július 19-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-6163. o.) 75. pontja)

34 — A C-457/02. sz. Niselli-ügyben 2004. november 11-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-10853. o.) 52. pontja.

35 — A C-317/07. sz. Lahti Energia ügyben 2008. december 4-én hozott ítélet (EBHT 2008., I-9051. o.) 35. pontja és a C-209/09. sz. Lahti Energia II ügyben 2010. február 25-én hozott ítélet (EBHT 2010., I-1429. o.) 20. pontja.

82. A hulladékirányelv 3. cikkének 16. pontja szerint az anyagnak pusztán az újrahasználatra való előkészítés céljából történő vizsgálata is hasznosítási eljárásnak minősülhet. A (22) preambulumbekzdés utolsó mondata szerint pedig hasznosítási műveletként elegendő annak ellenőrzése, hogy a hulladék megfelel-e a hulladéktátság megszűnésére vonatkozó kritériumoknak. Azonban a jelen ügyben elvégzendő vizsgálat nem lehet elegendő ahhoz, hogy a vizsgált hulladékot a nyersanyaggal és termékekkel egy tekintet alá lehessen venni.

83. Először is az oszlopok vizsgálata és kiválasztása nem arra irányul, hogy azokat a hulladékirányelv 3. cikkének 16. pontja értelmében *újra* ugyanarra a célra, vagyis telefonoszlopként felhasználják, hanem hogy azokat fapallók építési anyagaként használják fel.

84. Másodszor az anyagok felhasználása a vizsgálat ellenére még mindig kétes. Már ezért sem zárható ki, hogy a birtokosuk azoktól megválk.³⁶

85. Végül harmadszor a Bíróság ismételt hangsúlyozta, hogy az anyagok környezetet károsító anyagokkal, különösen favédő szerekekkel³⁷ történő, fennmaradó szennyezése amellet szól, hogy azokat továbbra is hulladéknak tekintsék.³⁸ A telefonoszlopok pedig továbbra is favédő szerekekkel szennyezettek.

86. A hulladékirányelv 13. cikkében található egy, azon vélelem mellett szóló fontos indok, hogy a szennyezett anyag továbbra is hulladék. E rendelkezés szerint a hulladékgazdálkodásnak az emberi egészség veszélyeztetése és a környezet károsítása nélkül kell történnie. A veszélyes hulladék hasznosítása tehát kétség esetén nem vezethet ahhoz, hogy azokat kivonják a hulladékjog hatálya alól mindaddig, amíg tartani kell ilyen jellegű veszélyeztetésektől vagy károktól.

b) Az oszlopok fapallók építése során történő felhasználásáról

87. Amint a kérdést előterjesztő bíróság helyesen megállapította, ezzel szemben a *második* eljárás, a telefonoszlopok fapallók építése során történő felhasználása kizárja, hogy a birtokosuk azoktól megválk vagy meg fog válni. Az iratokból kitűnik, hogy az oszlopok a pallók aljzatában tartó szerepet töltenek be. Ezek nélkül a pallók stabilitása és a rendeltetése kerülne veszélybe. Ezt a faanyag birtokosa nem kívánhatja.

88. Azonban a hulladékjelleg e hasznosítási eljárás során sem szűnne meg, mivel a faanyag továbbra is favédő szerrel szennyezett, ezért nem veszttette el azon tulajdonságát, amely a *veszélyes* hulladékként való minősítésére okot adott. Ebből a hulladéktól való *megválás kötelezettsége* következhetne, ami a hulladéknak a hulladékirányelv 3. cikkének 1. pontjában szereplő fogalom meghatározása szerint szintén ahhoz vezetne, hogy a faanyagot hulladéknak kell tekinteni.

89. Ez a kötelezettség akkor keletkezne, ha a faanyag fapallók építésénél történő felhasználása a hulladékirányelvvel összeegyeztethetetlen hasznosítási művelet lenne. E tekintetben ismét az irányelv 13. cikkére, vagyis az emberi egészség és a környezet védelmére kell utalni. Ausztria ebből arra a következtetésre jut, hogy a veszélyes hulladék, mint például a kezelt faanyag, nem veszítheti el a hulladékjellegét.

90. E vélemény helyesen arra emlékeztet, hogy a hulladékirányelvnek a veszélyes hulladékra vonatkozó különös rendelkezéseit, mint például a 17. cikk szerint a végleges felhasználásig történő követhetőséget vagy a 18. cikk szerinti keverésre vonatkozó tilalmat, minden esetben tiszteletben kell tartani.

36 — Lásd a 29. lábjegyzetben hivatkozott Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben hozott ítélet 38. pontját.

37 — A 29. lábjegyzetben hivatkozott ARCO Chemie Nederland és társai ügyben hozott ítélet 87. és 96. pontja.

38 — A 29. lábjegyzetben hivatkozott Palin Granit és Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus ügyben hozott ítélet 43. pontja, a 32. lábjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélet 61. és azt követő pontjai és a 35. lábjegyzetben hivatkozott Lahti Energia II ügyben hozott ítélet 23. és azt követő pontjai.

91. Azonban a 13. cikktől eltekintve a hulladékirányelv nem tartalmaz arra vonatkozó rendelkezést, hogy hogyan kell a veszélyes fahulladékot felhasználni. Ezért kérdés az, hogy a REACH-rendelet már említett rendelkezései szolgálhatnak-e iránymutatással e tekintetben.

92. A REACH-rendelet a 2. cikkének (2) bekezdése alapján ugyan nem alkalmazandó hulladéokra, ellentmondásos lenne a hulladékirányelv 13. cikkéből azon következtetés levonása, hogy azon hulladék, amelyektől a birtokosa (már) nem válik meg vagy nem fog megválni, felhasználásának követelményei annál szigorúbbak, mint a hasonló, hulladéknak nem minősülő anyagokra vonatkozó követelmények. Egy ilyen ellentmondást mindenesetre el kell kerülni akkor, amikor az ilyen anyagokra vonatkozóan olyan szabályozások állnak fenn, amelyek célkitűzése hasonló a 13. cikk célkitűzésével.

93. Ebben az értelemben a REACH-rendelet az 1. cikkének (1) bekezdése szerint szintén arra irányul, hogy biztosítsa az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmét.³⁹

94. E célkitűzés ellenére nem kell szükségszerűen az anyagok, keverékek vagy árucikkek bármely, e rendelet alapján engedélyezhető felhasználását a hulladékok és különösen a veszélyes hulladékok engedélyezett hasznosításának is tekinteni. A REACH-rendelet ugyanis nagyszámú anyagot, keveréket vagy árucikket foglal magában, azok felhasználását azonban csak nagyon kevés esetben szabályozza egyedileg. Ezek az anyagok különösen nagy veszélyt jelentenek az emberi egészségre vagy a környezetre. Ennek megfelelően, bár a rendelet 128. cikkének (1) bekezdése a hatálya alá tartozó anyagok felhasználásához szabad kezet ad, a tagállamok e felhasználást a (2) bekezdés alapján többek között az egészség és a környezet védelme céljából korlátozhatják, hacsak azt a rendelet nem harmonizálta.

95. Amint fent már szerepel, a REACH-rendelet alapján fennáll a CCA-oldattal kezelt faanyag felhasználása esetében egy ilyen harmonizált szabályozás.⁴⁰

96. A jogalkotó e véleményét tehát ahhoz is kiindulópontként kell venni, hogy hogyan lehet a hasonló hulladékot felhasználni.

97. Az első két kérdésre így azt a választ kell adni, hogy a hulladékirányelv 6. cikkének (4) bekezdése alapján a veszélyes hulladékot már nem kell hulladéknak tekinteni, ha feltételezhető, hogy a birtokosa attól már nem válik meg, nem fog megválni vagy nem kell megválnia, mivel annak hasznosítása olyan használatnak felel meg, amelyet a REACH-rendelet 128. cikkének (2) bekezdése értelmében vett harmonizált szabályozások kifejezetten engedélyeznek olyan hasonló anyagok esetében, amelyek nem hulladékok.

V – Véggkövetkeztetések

98. Következésképpen azt javaslom a Bíróságnak, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre a következő választ adja:

1. A CCA-oldattal kezel faanyagként való felhasználási módoknak a 2012. szeptember 18-i 836/2012/EU rendelettel módosított, a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontjának b) alpontjában található felsorolását úgy kell értelmezni, hogy abban valamennyi engedélyezett felhasználási mód kimerítően szerepel.

39 — A 14. lábjegyzetben hivatkozott S. P. C. M. és társai ügyben hozott ítélet.

40 — Lásd az 56. és azt követő pontokat.

2. A CCA-oldattal kezelt faanyag fapalló aljzataként történő, jelen ügyben szóban forgó felhasználása tekinthető az 1907/2006/EK rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontja b) alpontjának második francia bekezdése értelmében vett „hidak” esetében történő felhasználásnak.
3. A C típusú CCA-oldattal kezelt faanyag az 1907/2006/EK rendelet XVII. melléklete 19. része 4. pontja d) alpontjának második francia bekezdése szerinti felhasználása tilos, ha a bőrrel való ismétlődő érintkezés valószínűsége rendes vagy ésszerűen előre látható használati feltételek mellett elhanyagolható.
4. Az 1907/2006/EK rendelet 67. cikke és XVII. melléklete az e mellékletben felsorolt keverékek és anyagok gyártására, behozatalára vagy felhasználására vonatkozó követelményeket a rendelet 128. cikkének (2) bekezdése értelmében véve harmonizálja, így azok felhasználásának szigorúbb nemzeti követelményei csak a rendeletnek, például a 129. cikknek, valamint az EUMSZ 114. cikk (5) bekezdésének megfelelően lehetségesek.
5. A 2008. november 19-i 2008/98/EK irányelv 6. cikkének (4) bekezdése alapján a veszélyes hulladékot már nem kell hulladéknak tekinteni, ha feltételezhető, hogy a birtokosa attól már nem válik meg, nem fog megválni vagy nem kell megválnia, mivel annak hasznosítása olyan használatnak felel meg, amelyet az 1907/2006/EK rendelet 128. cikkének (2) bekezdése értelmében vett harmonizált szabályozások kifejezetten engedélyeznek olyan hasonló anyagok esetében, amelyek nem hulladékok.